

Hodnoticí aktivita

Sedmnáctý listopad

Anotace

Žák vyhledá požadované informace (i prostřednictvím digitálních technologií), ověří jejich relevantnost pomocí jiných zdrojů, popíše historické souvislosti a objasní důvody pro zařazení 17. listopadu do státních svátků, uvede příklady ohrožení demokracie a příklady solidarity v minulosti i současnosti.

Komplexní systém hodnocení, CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_001/0000751

Věk – cílová skupina

4. – 5. ročník

Časová dotace (rozsah výuky)

max. 45 minut

Znalostní a kompetenční předpoklady žáků

Vstupní znalost skupinové práce, jejích zásad a pravidel je nezbytným předpokladem úspěšného splnění úkolu.

Pro fázi hodnocení je nezbytná alespoň částečná dovednost poskytnout zpětnou vazbu (popsat konkrétní situaci, zhodnotit ji, formulovat jednoduché doporučení).

Prostorové a materiální požadavky na realizaci

Výuka v běžné třídě, zajištění prostoru pro nerušenou práci skupin i jednotlivců, různé druhy výkladových slovníků a encyklopedií, přístup k internetu.

Vzdělávací obor

Člověk a jeho svět

Očekávaný výstup

ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.

Hodnocená klíčová kompetence

Kompetence občanská: z obsahu klíčové kompetence se jedná především o uvědomění si historických souvislostí souvisejících se státním svátkem Den boje za svobodu a demokracii, rozpoznání situací, ve kterých byla ohrožena demokracie v dějinách, schopnosti jednoduše vysvětlit principy demokracie a lidské solidarity a doložit je příklady.

Podrobnější informace k hodnoceným schopnostem a dovednostem klíčové kompetence

Při řešení KPP budou žáci uplatňovat následující schopnosti a dovednosti:

- popsat historické souvislosti vybraných společenských problémů;
- rozpoznat situace z minulosti, kdy docházelo k porušování demokracie;
- uvést jednoduché příklady porušování demokracie v současnosti;
- vysvětlit princip lidské solidarity a doložit ho konkrétními příklady ze svého okolí;
- jednoduše objasnit význam historického dědictví pro současnost.

Součástí hodnoticí aktivity

- Sedmnáctý listopad – indicie 1
- Sedmnáctý listopad – indicie 2
- Sedmnáctý listopad – indicie 3
- Sedmnáctý listopad – indicie 4
- Sedmnáctý listopad – indicie 5
- Sedmnáctý listopad – pracovní list pro skupinu
- Sedmnáctý listopad – ověření
- Sedmnáctý listopad – hodnoticí arch pro učitele a hodnocení

Struktura a organizace realizace hodnoticí aktivity

1. Žáci se rozdělí do skupin po třech.
2. Učitel každé skupině rozdá připravenou kartičku s první indicí. Polovina skupin tedy obdrží na kartičce slovo DEMOKRACIE, druhá polovina slovo SOLIDARITA (Sedmnáctý listopad_indicie 1).
3. Skupiny mají pomocí dostupných zdrojů nejprve odhadnout význam přidělené indicie, poté zjistit její skutečný význam pomocí dostupných zdrojů a ověřit v jiném zdroji správnost dohledaného významu (Sedmnáctý listopad_pracovní list pro skupinu).
4. Následně všechny skupiny společně zhlédnou video Demokracie a svoboda znamenají odpovědnost (Petr: Demokracie a svoboda znamenají odpovědnost – YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2020 Google LLC [cit. 12.08.2020]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=NxarnJruvTA>).
5. Učitel poté skupiny požádá, aby se podobně jako Petr pokusily naformulovat význam jim přidělené indicie vlastními slovy (Sedmnáctý listopad_pracovní list pro skupinu), přepsaly ho na volný list papíru a umístily na určené místo ve třídě, které je dostupné všem. Skupiny, které jsou s prací hotovy, si mohou prohlédnout, jak význam indicí popsaly ostatní skupiny.
6. Po splnění zadání obdrží skupina čtyři další indicie (Sedmnáctý listopad_indicie 2, Sedmnáctý listopad_indicie 3, Sedmnáctý listopad_indicie 4; Sedmnáctý listopad_indicie 5) a následující úkoly:

Odpovězte na následující otázky a zjistěte, s jakým státním svátkem všechny indicie souvisejí:

  - a) Jaký význam mají slova MENE TEKEL, co znamenají?
  - b) Jak se jmenuje báseň, kdo je autorem, o jakém století se v ní hovoří?
  - c) Kde sochy z fotografie najdeme, kdo je jejich autorem, co nám připomínají?
  - d) Vysvětlíte přívlastek v názvu videa – kde a jak ho výtvarníci ve videu využili?

Na splnění úkolu má skupina 15 minut, pracovat může buď společně, nebo si úkoly rozdělit.
7. Při závěrečné společné reflexi všech skupin má učitel možnost korigovat případné nepřesnosti či mylná zjištění žáků a zároveň ověřit, jak si jim sledované skupiny

s úkolem poradily a na jaké úrovni občanské kompetence se jednotliví členové sledované skupiny pohybují.

Otázky pro společnou reflexi:

- Podařilo se vám najít odpovědi na všechny otázky? Proč ano či ne?
  - Co pro vás nebo vaši skupinu bylo při plnění úkolů obtížné, proč?
  - Jak jste si s tím poradili?
  - S jakým státním svátkem všechny indicie souvisejí?
  - Jak, proč a čím konkrétně každá z nich?
  - Proč je podle tebe 17. listopad Dnem boje za svobodu a demokracii?
  - Jaké indicie podle tebe souvisejí se slovem SOLIDARITA? Vysvětlí proč.
  - O které indicii by ses toho chtěl dozvědět víc a z jakého důvodu?
  - Patří slova DEMOKRACIE a SOLIDARITA i do dnešní doby? Proč si to myslíš?
  - Dokážeš uvést příklady porušování demokracie z dnešní doby?
  - Znáš nějaký příklad solidarity ze svého okolí?
8. Po reflexi žáci prokážou porozumění pojmům DEMOKRACIE a SOLIDARITA splněním individuálního úkolu v pracovním listu (Sedmnáctý listopad_ověření).

Rozsah hodnocení

Protože podkladem pro hodnocení jsou výstupy práce skupin a samostatná práce žáka v písemné podobě, učitel může hodnocení provést u libovolného počtu žáků.

Obměna hodnoticích aktivity ve výuce

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami může učitel zadání práce ve skupině i samostatné práce upravit v souladu s jejich individuálními schopnostmi (např. úprava zadání, zvýraznění důležitých pasáží, práce s jednoduššími indicemi apod.).

